

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 4.2.2009
СОМ(2009) 43 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ ОТ КОМИСИЯТА
ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКАТА СМЕТНА
ПАЛАТА**

**Доклад за отражението на Плана за действие на Комисията за интегрирана рамка
за вътрешен контрол**

**СЪОБЩЕНИЕ ОТ КОМИСИЯТА
ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКАТА СМЕТНА
ПАЛАТА**

**Доклад за отражението на Плана за действие на Комисията за интегрирана рамка
за вътрешен контрол**

1. ОБОБЩЕНИЕ

През 2005 г., след последователните доклади от Европейската сметна палата с отрицателно становище относно трансакциите в редица основни области на политиката, Комисията си постави амбициозната стратегическа цел да се стреми да получи от Сметната палата положителна декларация за достоверността и точността на отчетите. За постигането на тази цел и вдъхновена от Становище 2/2004¹ („Становището за „единен контрол““) на Сметната палата, през юни 2005 г. Комисията предложи „Пътна карта към интегрирана рамка за вътрешен контрол“² и се постара да постигне „общо разбиране“ по нея с Парламента, Съвета и Европейската сметна палата.

Въз основа на получената обратна информация, както и въз основа на препоръките на Европейския парламент в резолюцията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета от 2003 г.³, на заключенията на Съвета по икономическите и финансовите въпроси (ЕКОФИН) от 8 ноември 2005 г. и изготвената подробна оценка на всички основни области на разходи, през януари 2006 г. Комисията прие „План за действие към интегрирана рамка за вътрешен контрол“⁴.

Потвърждавайки изрично отговорността на Комисията за изпълнението на бюджета съгласно посоченото в член 274 от Договора, в Плана за действие бе определена рамка за държавите-членки *„да сътрудничат на Комисията за гарантиране на това, че бюджетните средства се използват в съответствие с принципите на добро финансово управление.“*⁵

В доклада си за постигнатото от февруари 2008 г.⁶, Комисията докладва, че 7 от първоначално определените 16 действия са били завършени, 6 са завършени по същество, а 3 не са могли да бъдат завършени или работата по тях е приела други насоки. Като цяло Сметната палата се съгласи със самооценката на Комисията относно процента на изпълнение⁷. Година по-късно 6-те незавършени действия са завършени.

Освен да предостави актуална информация относно изпълнението на Плана за действие, основната цел на този доклад е да предостави осъвременена и обективна оценка на неговото **отражение** въз основа на количествени и качествени показатели. С

¹ Становище № 2/2004: ОВ С107/1, 30.4.2004 г. (Становището за „единен контрол“).

² COM(2005) 252.

³ ОВ L 196, 27.7.2005 г., стр. 4.

⁴ COM(2006) 9 и SEC(2006) 49.

⁵ Договор за създаване на Европейската общност 274

⁶ COM(2008) 110.

⁷ Европейска сметна палата, Годишен доклад за 2007 г., таблица 2.3.

оглед на констатациите в Доклада на Сметната палата за 2007 г., в който за първи път се докладва със становище без резерви значителен напредък относно финансовите отчети и най-добрата, получавана някога, декларация за достоверността и точността на отчетите — около 45 % от бюджетните разходи получиха становище без резерви относно законността и правомерността на извършените трансакции — цялостното заключение е положително. В сравнение с декларацията за достоверността и точността на отчетите на Сметната палата за 2003 г. процентът бе 6 %. Сметаната палата отбеляза и по-нататъшен напредък в рамките на системите за наблюдение и контрол на Комисията, като за първи път никоя система не получи „червена светлина“ в доклада за 2007 г.

2. КАКВО Е ОТРАЖЕНИЕТО И КАК МОЖЕ ДА БЪДЕ ИЗМЕРЕНО ТО?

В Плана за действие бе предложена обща рамка за действия, които да бъдат предприети, както и ролята на Съвета, държавите-членки и Европейския парламент за постигането на устойчива и функционираща интегрирана рамка за вътрешен контрол, гарантираща сигурност на Комисията, а накрая и на Сметната палата. Неговото отражение може да бъде оценено съгласно различни критерии:

- дали има доказателство, че общото разбиране в подкрепа на пътната карта продължава да ръководи участващите институции и че необходимото сътрудничество, включително от държавите-членки, се материализира и конкретизира около принципите на „единен одит“;
- дали Комисията е подобрила контрола, когато носи цялата и пряка отговорност чрез по-добър обхват на одита, по-добро качество на годишните доклади за дейността и ефективно възстановяване на недължими плащания; както и
- дали, що се отнася до действията, чието изпълнение се поделва с администрациите на държавите-членки, е налице измеримо подобрене в рамките на системите за контрол на държавите-членки, дължащо се на техните собствени действия и на тези на Комисията, и чрез възстановяване на недължими плащания.

Когато се извършва оценка на отражението на Плана за действие е необходимо да се имат предвид различните равнища на постижение на Комисията. По тези причини обхватът на настоящия „Доклад за отражението“ излиза извън обикновените количествени показатели като процент грешки или възстановени суми. Например, указанията могат да помогнат за изясняване на законодателните изисквания, но нямат пряко и видимо отражение върху процента на грешки в краткосрочен план. По същия начин, подобреното в годишните доклади за дейността на службите на Комисията не се измерва по този начин, а по-скоро чрез независимата компетентна оценка на Палатата.

С цел представяне на цялостна, реалистична и обективна картина, в следващия раздел Комисията докладва отражението въз основа на подходяща комбинация от качествени и количествени показатели. При наличност на такава, се прави препратка към независимата оценка от външен одитор чрез наблюдаваните проценти на грешки, „светофара“ на декларациите за достоверността и точността на отчетите, оценките на системата и други наблюдения. Това се допълва от доказателства, предоставени от одиторските становища, получени въз основа на международните счетоводни стандарти (МСС), или от самооценките и данните, събрани от службите на Комисията.

3. ОТРАЖЕНИЕТО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2008 Г.

Днес положителната декларация за достоверността и точността на отчетите е признат политически императив, който привлича вниманието на всички институции. Това спомогна за мобилизиране на подкрепата в рамките на службите на Комисията, като ги мотивира да отправят критичен поглед към извършваните от тях контрол и надзор, а така също създаде условия за постигане на консенсус във връзка с действията за предотвратяване на грешки. Това е важно постижение с оглед на конкуриращи се цели, като съвместяване на необходимостта от допълнителни одитори в рамките на строги ограничения на персонала, или съвместяване на бързо възстановяване на разходите с ефективен контрол.

Комисията счита, че е било постигнато общо разбиране и, че концептуалната рамка на Плана за действие продължава да ръководи ефективно по-нататъшните подобрения, като наскоро откритият дебат за допустимия риск от грешки. Интересът и подкрепата от Европейския парламент продължиха да бъдат големи и сътрудничеството с държавите-членки продължи да се подобрява. Представената по-долу оценка на отражението се основава на специфични показатели за всяко извършено действие⁸, към 31 декември 2008 г.

3.1. Опростяване и общи принципи за контрол (действие 1—3)⁹

Действие 1: Опростяване на предложеното законодателство за 2007—2013 г.

Завършено действие: Първоначално опростяването за 2007—2013 г. не бе толкова всеобхватно, колкото се очакваше. В допълнение към действията, посочени в Плана за действие и отнасящи се до опростяването, Комисията предприе допълнителни стъпки с цел опростяване на правилата за структурни действия чрез приемане на предложения за изменение на съответните регламенти на Съвета, с оглед да увеличи използването на фиксирани суми, еднократни суми и единични разходи за всички видове разходи както за Европейския фонд за регионално развитие, така и за Европейския социален фонд. Комисията ще разгледа възможността да предложи допълнителни мерки през 2009 г. въз основа на препоръките на съвместна работна група — Комисия/държави-членки, които препоръки да бъдат представени през първата половина на 2009 г. При условие че за тези мерки бъде получена подкрепата на Европейския парламент и на Съвета, отражението на по-нататъшното опростяване върху процента на грешки трябва да се усети след 2010—2011 г.

Отражение

Показател: Процент от бюджета, усвоен чрез прилагане на опростения подход. В областта на селското стопанство, въвеждането на Схемата за единно плащане раздели финансовата помощ от производството и сложи край на сложните изисквания за допустимост. Преходната схема за плащане на единица площ, прилагана в повечето държави от ЕС—12, излиза извън тези рамки, тъй като се основава единствено на площите земя. Неотдавнашната проверка на състоянието и единната организация на общия пазар също спомогнаха за опростяването. В рамките на структурните фондове

⁸ Дейности 2 и 6 не са обхванати от този доклад, тъй като бяха отменени.

⁹ Тази група дейности включва дейност 4 за допустимия риск, която е докладвана в раздел 3.3 на настоящото съобщение, заедно със съответните въпроси за разходите и ползите от контрола.

използването на фиксирани суми за текущи разходи намалява изискването към бенефициерите да анализират и запазват данните за отчитане на разходите и би трябвало да намали надплатените суми, дължащи се на недопустими разходи.

Важна помощна информация

Процентът усвоени средства чрез отделени от производството преки помощи нарасна от общо 47 % преки плащания в сектора на селското стопанство през 2005 г. на 83 % през 2008 г., като крайната цел е да нарасне на 93 % през 2013 г. и след това. Следователно около 25 % от бюджета на ЕС се усвояват чрез този опростен подход.

Показател: По-малък процент на грешките, получен от ЕСП, дължащ се на по-ясно законодателство и подробни указания. Значително опростяване бе направено в областта на образованието и културата, включително еднократни помощи за Програмата за обучение през целия живот. По-нататъшното изясняване на критериите за употреба на средни разходи за персонал в 7-та рамкова програма за научни изследвания ще улесни събирането и представянето на исканията за плащане на разходи, но отражението ще се почувства след прилагането им от 2009 г. нататък.

Важна помощна информация

В областта на образованието и културата голямата част от безвъзмездните средства (около 80 %), отпуснати чрез националните агенции, са под формата на еднократни суми или фиксирани суми. Например, за партньорството „Комениус“ (106 млн. EUR) вече не трябва да се представят единични реални разходи, а безвъзмездните средства се определят въз основа на еднократни суми и фиксирани суми на базата на размера на единичните разходи. Въпреки това все още е необходимо да се потвърди отражението им върху процента на грешките.

Действие 3: Стратегии за контрол и разумни гаранции

Завършено действие: Във всички годишни доклади за дейността през 2007 г. бяха използвани всеобхватни образци за вътрешен контрол.

Отражение

Показател: Подобрена оценка от Европейската сметна палата (ЕСП) на качеството на годишните доклади за дейността. В своя годишен доклад за 2007 г. ЕСП отбеляза подобренията в годишните доклади за дейността в областта на селското стопанство и кохезионната политика. Подобренията, подкрепени от засилен процес на партньорски проверки, продължават.

Важна помощна информация

Всички области на политиката получиха оценка „Б“ или по-висока (при условие че бе предоставено в подкрепа доказателство за заключенията на Сметната палата относно декларацията за достоверността и точността на отчетите)¹⁰.

¹⁰ Годишен доклад на ЕСП за 2007 г., параграф 2.1.

3.2. Декларации за управление и одиторска гаранция (действия 5—8)

Действие 5: Национални декларации за управление

Завършено действие в съответствие с преработения и одобрен вариант¹¹: Първият пакет годишни обобщения трябваше да бъде представен от държавите-членки през февруари 2008 г.

Отражение

Показател: Качество на получените годишни обобщения и предприети действия за тяхното подобряване. Нивата на съответствие с минималните изисквания варираат.

Що се отнася до **структурните фондове** всички държави-членки без една накрая представиха годишни обобщения, които съответстват на минималните изисквания. Информацията, представена неотдавна от Германия, се разглежда от Комисията. Комисията препоръча на държавите-членки да допълнят годишните обобщения с декларация за достоверността и точността на отчетите, но това не е правно изискване. Комисията издаде преработени указания за подобряване на следващия пакет от годишни обобщения, който трябва да бъде изготвен за 15 февруари 2009 г.

В областта на **селското стопанство**, държавите-членки спазиха правните изисквания — както по отношение на годишните обобщения, така и по отношение на годишните декларации за достоверността и точността на отчетите, които за първи път бяха подписани от директорите на разплащателните агенции. Държавите-членки следваха предоставените от службите на Комисията насоки за годишните обобщения и предоставиха фактологически преглед. Качеството на допълнителния анализ обаче в повечето годишни обобщения би могло да се подобри. Комисията преработи насоките си, за да подобри този анализ в годишните обобщения за 2008 г.

Важна помощна информация

„Палатата счита, че за първата година от въвеждането на годишните обобщения Комисията е контролирала процеса по подходящ начин, като е предоставила на държавите-членки ясни насоки и е проследила причините за неспазване на крайните срокове и критериите за обхват или качество.“ Тя насърчи Комисията да определи добавената стойност на годишните обобщения за гаранция¹².

Показател: Получаване на предварителни декларации за достоверността и точността на отчетите в областта на образованието и културата. С предварителните декларации от националните органи за периода 2007—2013 г. бе представена гаранция, че се спазват минималните стандарти за контрол и че цикълът на проектите съответства на процедурите.

¹¹ Член 44 от Междунституционалното споразумение и член 53, трети параграф от Финансовия регламент.

¹² Годишен доклад на ЕСП за 2007 г., параграф 2.20.

Важна помощна информация

В областта на образованието и културата бяха получени всички предварителни декларации за достоверността и точността на отчетите. 33 от тях бяха проследени чрез проверки на място и всички бяха систематично проследявани в рамките на оценката на годишната декларация за достоверност и точност на отчетите.

Показател: Инициативи на държавите-членки относно декларациите. Комисията подкрепя доброволните инициативи, предприети от държавите-членки. Техният обхват и характер варират и резултатите не могат да бъдат сравнени. Те предоставят известна допълнителна информация за системите за контрол.

Важна помощна информация

Документи за 2008 г. от Дания (одиторско становище относно средствата на ЕС, обхващащо Европейския социален фонд, Европейския регионален фонд за развитие, субсидиите за селско стопанство, вноските от ДДС и вноските от БНД), Нидерландия (национална декларация — селско стопанство само за 2008 г.) и Обединеното кралство (консолидирани отчети и одиторско становище относно употребата на средствата на ЕС — разходи за подкрепяни от ЕС проекти).

Важна помощна информация

Палатата заяви, че „националните декларации могат да бъдат считани за нов елемент на вътрешен контрол и Комисията и Палатата трябва да ги разглеждат в този аспект“¹³.

Действие 7: Подобряване на съотношението разходи/ползи на ниво проект

Завършено действие: Одобрените процедури се прилагат в областта на научните изследвания и външните помощи с цел подобряване на гаранцията, получена чрез външни одити на проектите, като се определят одиторски процедури, които трябва да бъдат осъществени. Такива процедури не бяха въведени в областта на образованието и културата, тъй като броят на споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства над прага, за който се изисква да се предостави сертификат за одит, е много ограничен. Прякото одитиране, ръководено от Комисията, се счита за по-ефективно в икономически план.

Отражение

Показател: Подобро качество на докладване от външните одитори. Одобрените процедури, съдържащи по-точни указания за работата, която трябва да бъде извършена от одитора, трябва да повишат пълнотата и верността на одиторските заключения и да осигурят по-добро доказателство в подкрепа на управленските решения относно допустимостта за финансиране.

¹³ Становище 6/2007 на ЕСП.

Важна помощна информация

Що се отнася до външните помощи, една първа оценка на малък брой доклади показва, че одобрените процедури водят до желаните резултати, макар че качеството и пълнотата на докладите могат да бъдат подобрени.

Що се отнася до научните изследвания е твърде рано да се направи оценка на подобрието. Отражението върху грешките все още не може да се прецени и ще е необходимо да бъде потвърдено чрез бъдещи одити на проекти, обхванати от новия режим.

Действия 8 и 8N: Допълнителна гаранция от висшите одиторски институции(ВОИ)

Завършено действие: Комисията установи отношения с независими ВОИ.

Отражение

Показател: Брой на ВОИ в диалог с Комисията. Реакцията на ВОИ на отчетите за плащанията от Комисията бе различна, но доведе до подобрения в докладите.

Важна помощна информация

Пет ВОИ поискаха подробна допълнителна информация и анализ (които бяха предоставени от Комисията).

Десет ВОИ изготвиха всеобхватен доклад за финансовото управление на ЕС, а други две разглеждат тази възможност¹⁴.

3.3. Подходът „единен контрол“: споделяне на резултатите и приоритизиране на разходите—ползите

Действия 3N и 11N: Подобрена гаранция чрез санкции и възстановявания

Завършено действие: Обхватът на санкциите бе разширен в секторното законодателство от 2007—13 г. и в момента Комисията предприема по-строг подход към възстановяванията и санкциите. Качеството на данните за възстановяванията и финансовите корекции се подобрява.

Отражение

Показател: Надеждност, последователност и пълнота на данните за възстановяванията: Палатата отбеляза подобрения в данните за възстановяванията за 2007 г. Допълнителни подобрения бяха направени за отчетите за 2008 г., които предстои да бъдат одитирани от Палатата, както по отношение на възстановяванията от Комисията, така и по отношение на тези, докладвани от държавите-членки.

¹⁴ Доклад на ЕС за тенденциите за Нидерландия за 2008 г., таблица 11, стр. 52.

Важна помощна информация

Палатата заяви „представена бе допълнителна информация относно възстановяването на недължими плащания...Бележките към финансовите отчети обаче все още не съдържат пълна и надеждна информация за действията за финансови корекции, осъществени от държавите-членки“¹⁵.

Нарастване на броя на регистрираните в системата АВАС възстановявания, извършени от службите на Комисията в резултат на контрол или одит: регистрираните такива възстановявания през 2008 г. са на стойност над 500 млн. EUR.

Показател: По-систематично проследяване на грешките в декларацията за достоверността и точността на отчетите: В своите годишни доклади за дейността службите на Комисията определят последващите действия след основните констатации на Палатата и обясняват различието на становищата. Всяка година Комисията изпраща на държавите-членки¹⁶ списък с направени от Палатата наблюдения и открити грешки в съответната държава, като се стреми да получи информация относно проследяването им и причините за най-често срещаните грешки при структурните действия. Проследяването на грешките в декларацията за достоверността и точността на отчетите за 2006 г. е включено в Плана за действие за структурните фондове¹⁷.

Важна помощна информация

В последния доклад за грешките в декларацията за достоверността и точността на отчетите за 2006 г.¹⁸ бе отбелязано, че когато държавите-членки изразяват съгласие относно грешките, посочени от ЕСП, те докладват преди всичко за възстановяването на средствата или оттеглянето на недопустимите разходи.

Показател: Ефективност на процеса на възстановявания:

Важна помощна информация

Що се отнася до структурните фондове, прегледът съгласно международните счетоводни стандарти доказва значителния напредък, постигнат от Комисията, по докладването на ефективното възстановяване на недължимите плащания. Сега Комисията е в състояние да представи цялостна таблица с финансовите корекции, които са били направени или предстои да бъдат направени, като броят процедури и суми бъдат разбити по програми и източници на корекция. Всеобхватният преглед показва, че извършваният от Комисията контрол е в начален етап в 80 % от извършваните понастоящем корекции. През 2008 г. Комисията извърши също така проверки¹⁹ на данните за структурните действия в 10 държави-членки.

¹⁵ Годишен доклад на ЕСП за 2007 г., параграф 1.29.

¹⁶ Съгласно Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25.6.2002 г., изменен с Регламент (ЕО, Евратом) № 1995/2006 на Съвета от 13.12.2006 г.

¹⁷ Дейност 1.4 от Плана за действие за структурните фондове - СОМ(2008) 97.

¹⁸ СОМ(2008) 112.

¹⁹ Дейности 2.3, 6.1 и 6.2 от Плана за действие за структурните фондове.

Един втори вътрешен одит представя разумна гаранция относно процеса на възстановявания при централизирано управление, с квалификации относно продължителността на някои процедури.²⁰

Що се отнася до сферата на научните изследвания, обхватът на одита се увеличи значително в рамките на многогодишната стратегия за одит (общо над 900 одита бяха приключени за РПБ, включително 378 през 2007 г. спрямо целта от Плана за действие, която бе 300), като по този начин ГД, работещи в областта на научните изследвания получиха много по-всеобхватна оценка на характера и степента на грешките.

Показател: Брой на финансовите корекции: Възстановяванията се извършват когато са обосновани и увеличаването на тяхната стойност не е самоцел.

Важна помощна информация

Броят на финансовите корекции, прилагани от Комисията в рамките на структурните фондове, се увеличи значително спрямо предвидените цифри: през 2008 г. общата сума бе 1,5 млрд. EUR в сравнение с 288 млн. EUR през 2007 г. Друго доказателство за отражението е докладвано в доклада за напредъка на Плана за действие за структурните фондове, приет през февруари 2009 г.²¹

Действия 9: Поделяне на резултатите от одита

Завършено действие: Един инструмент за отчитане и наблюдение на одита е напълно функциониращ и ефективен в рамките на системата АВАС основно за одитите при централизираното пряко управление.

Отражение

Показател: Прилагане на инструмента за одит и подобрена координация на одитите. Подобрената координация повишава ефикасността на одитите по-скоро чрез по-добро използване на наличните ресурси, отколкото чрез намаляване на процента на грешките.

Важна помощна информация

Регистрирани са около 5 000 одита, с които се предоставя основна информация за одитите на отделните бенефициери и се осигурява възможност за по-добра насоченост и по-добра координация. Процедурите са въведени, за да се гарантира систематичен обмен на резултатите между ГД, извършващи действия в рамките на структурните фондове²² относно общите органи.

²⁰ Одит на процеса на възстановявания в рамките на Службата за сътрудничество EuropeAid (AIDCO), ГД „Образование и култура“, ГД „Информационно общество и медии“, ГД „Бюджет“, Правната служба и Изпълнителната агенция „Образование, аудиовизия и култура, извършен от Службата за вътрешен одит.

²¹ COM(2009) xxx

²² Дейност 2.1 от Плана за действие за структурните фондове.

Действия 4, 10 и 11: Допустим риск и анализ разходи-ползи на контрола

Завършено действие: В съобщението си от декември 2008 г. относно допустимия риск²³ Комисията представи резултатите от действия 10 и 11, за да осигури основа за напредък на дискусиите за допустимия риск.

Отражение

Показател: Напредък към общо разбиране за допустимия риск. В ход са обсъждания с бюджетния орган. Комисията взема пълно участие в тях.

3.4. Пропуски, специфични за всеки сектор

Действия 12 и 12N: Справяне с пропуските, открити от участващите служби

Завършено действие: Що се отнася до действие 12, ГД и службите изпълняват основните елементи на Плана за действие в съответствие с оценката на пропуските — ясни описания на подхода за контрол, координиран одит и контрол съгласно одобрените стандарти.

Отражение

Показател: Качество на системите за контрол.

Важна помощна информация

В декларацията си за достоверността и точността на отчетите за 2007 г. Палатата прави констатацията, че нито една от системите за надзор и контрол на средствата на ЕС не е неефективна, но в някои области на разходите системите може да не успяват да намалят грешките до приемливо ниво.

Показател: Проценти на грешка в Шеста рамкова програма (РП6). Сметната палата заяви, че въпреки че новата стратегия за РП6 представлява стабилна основа за разрешаване на установените от Палатата проблеми, потенциалните ползи зависят от нейното пълно и ефективно въвеждане от 2008 г. нататък. Тя също така отбеляза, че стратегията включва няколко инициативи, за които се очаква да допринесат за по-ефективно функциониране на този контрол, включително прилагането на общи критерии за риска и методи за подбор на извадки, които се концентрират върху големите бенефициери. **Важна помощна информация**

Кумулативният процент на грешка, отчетен от Комисията за РП6 в края на 2008 г. бе 2,47 %. Предвид произтичащите от това възстановявания, това означава, че сме на път да постигнем процент на грешка по-малък от 2 % за периода на действие на РП6.

Действие 13: Анализ на контрола в рамките на поделеното управление на регионално равнище и стойност на наличните отчети

²³ COM(2008) 866.

Завършено действие: Комисията подобри докладването на данните в съответните годишни доклади за дейността (ГДД). В законодателството за 2007—2013 г. са включени по-добри разпоредби за контрол.

Отражение

Показател: Качество на системите на държавите-членки. ГД, извършващи действия в рамките на структурните фондове, изготвят годишна оценка на системата на всяка държава-членка.

Важна помощна информация

ГД „Регионална политика“ и ГД „Трудова заетост, социални въпроси и равни възможности“ представиха подробна оценка на системите на държавите-членки в своите ГДД за 2007 г.²⁴. Системите, които не показват съществени недостатъци в рамките на Европейския фонд за регионално развитие, обхващат 28 % от разходите, плюс 11 % с „квалифицирана гаранция“ с умерено отражение; за Кохезионния фонд и Европейския социален фонд цифрите бяха съответно 24 % / 44 % и 10 % / 38 %.

Действие 14: По-добри насоки за структурните фондове при управлението на риска от грешка²⁵

Завършено действие: През 2008 г. Комисията публикува нови документи с насоки за органите за управление и сертифициране.

Отражение

Показател: Оценка на държавата-членка спрямо регулаторните показатели. Комисията разработи инструмент за самооценка, за да улесни самооценката на органите за управление спрямо регулаторните показатели за основните елементи на вътрешния контрол. Вследствие на 2 пилотни проучвания инструментът бе променен и ще бъде завършен през януари 2009 г., така че отражението му е все още неосезаемо.

Действие 15: Насърчаване на „Договорите за доверие“ за структурните фондове²⁶

Завършено действие: Подписани са 7 договора. Още два договора трябва да бъдат подписани през 2009 г. Сега концепцията да се разчита на работата на национални одиторски органи е включена в законодателството за 2007—2013 г. **Отражение**

Показател: Разширяване на обхвата на подхода за единен одит в рамките на договорите за доверие. Комисията счита, че системите на държавите-членки, обхванати от договорите за доверие, осигуряват разумна гаранция относно редовността на разходите, така че Комисията може да намали своята одиторска работа. Въвеждайки процедурата за сравняване и ангажирайки се конструктивно с държавите-членки, тази инициатива доведе до подобрения в националните системи.

²⁴ Дейност 9 от Плана за действие за структурните фондове.

²⁵ Дейности 2.4 и 5 от Плана за действие за структурните фондове.

²⁶ Дейност 2.5 от Плана за действие за структурните фондове.

Важна помощна информация

ГД „Регионална политика“ дава положителна оценка на системите, обхванати от договорите за доверие, което е в съответствие с общата оценка в доклада на ЕСП за 2007 г.

Действие 16: Определяне на общи насоки за група от политики

Завършено действие: Комисията подобри даването на насоки и вътрешната координация във всички сфери на политиката.

Отражение

Показател: ГД с ясни стратегии въз основа на общоприети стандарти за одитиране и контрол. Службите на Комисията, посредниците и бенефициерите имат достъп до насоките и обучението по важни аспекти на контрола, като управление на външните одитори, изготвяне на извадки и съответствие със законодателството. В областта на научните изследвания, стратегиите за контрол и одит се поддържат от междуведомствени групи, които гарантират съгласуван подход по всички рамкови програми.

Показател: Равнище на познания за контрола и съгласуваност на подхода при структурните фондове. ГД, които извършват структурни действия, разработиха насоки за завършването на програмите за 2000—2006 г. На държавите-членки бяха осигурени всеобхватно обучение и семинари²⁷.

Важна помощна информация

През 2007 г. — семинари с цел обучение на одиторските органи на почти всички държави-членки по новото законодателство, през 2008 г. — два семинара в Брюксел по управленската дейност на проверка и сертифициране, и по закриване на програмите.

ГД, извършващи структурни действия, завършиха изготвянето на всички необходими насоки за държавите-членки за 2007—2013 г. и те ще бъдат включени в наръчника за одиторски справки за структурните фондове, който предстои да бъде издаден през 2009 г.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

По време на мандата на сегашната Комисия бе постигнат значителен напредък относно подобряването на системите за вътрешен контрол. Част от това положително въздействие се дължи на действията, въведени преди 2005 г., но със сигурност е налице доказателство, че напредъкът се е ускорил значително с въвеждането на Плана за действие в началото на 2006 г. По подобен начин положителното въздействие на Плана за действие ще обхване много по-голям период от текущия мандат на Комисията.

За запазване на положителното развитие е необходимо да бъдат направени допълнителни усилия. Комисията ще продължи усилията си и в съответствие с

²⁷ Дейности 2.6 и 5 от Плана за действие за структурните фондове.

първоначалната идея за Плана за действие тя ще продължи да има нужда и да се обръща за помощ и подкрепа към другите институции.

Комисията счита, че напредъкът в следните области е от решаващо значение за извършване на по-нататъшните подобрения:

- в съответствие с посоченото в съобщението за допустимия риск (СОМ(2008)866) в някои области на политиката е необходимо да бъдат определени подходящи цели, за да се формира основа за ясно решение относно начина, по който Комисията управлява риска в рамките на различните си дейности; това ще гарантира съответния баланс между разходите за контрол и процента на грешка;
- опростяването на законодателството (освен че създава условия за рентабилен контрол) е необходимо, тъй като сложните правила водят до грешки и увеличават разходите за контрол; Комисията вече предложи известно опростяване на структурните действия и ще разгледа възможностите за евентуални последващи предложения; както и
- като част от инициативата, към всички бъдещи съответни законодателни предложения, Комисията ще прилага описание на свързаните с тях разпоредби за контрол.